

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2016 – 2025

Krapkowice, 2016

Spis treści

WPROWADZENIE.....	5
1. Charakterystyka osób niepełnosprawnych.....	6
2. Orzecznictwo	7
3. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych w ramach rehabilitacji społecznej	11
3.1. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.....	13
3.2. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.....	15
3.3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	16
3.4. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.....	18
4. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych w ramach rehabilitacji zawodowej.....	19
4.1. Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych zgłaszane przez pracodawców	24
4.2. Usługi oraz instrumenty oferowane bezrobotnym osobom niepełnosprawnym i poszukującym pracy	25
5. Jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego działające na rzecz osób niepełnosprawnych	27
5.1. Warsztat terapii zajęciowej	27
5.2. Dom Pomocy Społecznej „ANNA” w Krapkowicach oraz Dom Spokojnej Starości „św. Barbara” w Kamionku	29
5.3. Dom Dziennego Pobytu „Stokrotka”, Dom Dziennego Pobytu „Jarzębina” w Zdieszowicach oraz Dom Dziennego Pobytu przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Krapkowicach.....	31
5.4. Środowiskowy Dom Samopomocy w Krapkowicach.....	31
5.5. Zakład Opiekuńczo-Lecznicy w Góraźdżach	31
6. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych	32
6.1. Opolskie Stowarzyszenie na Rzecz Niepełnosprawnych w tym Rodzin i Osób z Chorobą Alzheimera w Krapkowicach.....	32
6.2. Polski Związek Niewidomych koło w Krapkowicach.....	33

6.3. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Krapkowicach.....	33
6.4. Caritas Diecezji Opolskiej Organizacja Pożytku Publicznego	33
6.5. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Zdzieszowicach	33
6.6. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy Zdzieszowice	33
6.7. Koło Związku Emerytów i Rencistów w Walcach	33
MISJA I CELE PROGRAMU	34
PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2016 – 2025.....	35
EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU	45
SPIS TABEL	46
SPIS WYKRESÓW	48
SPIS RYSUNKÓW	49

WPROWADZENIE

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych są zadaniem ogólnospołecznym oraz ważnym elementem polityki państwa, która jest skierowana na minimalizowanie skutków niepełnosprawności oraz zaspokajanie potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia. Niejednokrotnie osoby niepełnosprawne spotykają się z przejawami dyskryminacji w zakresie opieki medycznej, edukacji, zatrudnienia i innych dziedzin życia społecznego. Rozpoznanie i zdiagnozowanie potrzeb osób niepełnosprawnych, a także podejmowanie działań mających na celu wyeliminowanie przeszkód utrudniających osobom niepełnosprawnym aktywny udział w życiu społecznym, zapobiega marginalizacji i wykluczeniu społecznemu tej grupy osób.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016 – 2025 stanowi kontynuację kierunków, jakie zostały wytyczone w *Powiatowym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2006 – 2015*. Podstawę prawną opracowania stanowi art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r., nr 127, poz. 721 ze zm.).

Program ma ułatwić prowadzenie aktywnej polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych, wspierać i umacniać ich prawa, eliminować wszelkie przejawy dyskryminacji oraz przyczynić się do stworzenia osobom niepełnosprawnym warunków umożliwiających godne i możliwie pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym. Skuteczną realizację tego celu mają zapewnić planowane, konkretne działania na rzecz integracji społecznej, aktywizacji zawodowej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Wprowadzenie w życie planowanych działań uzależnione będzie od wielu czynników. Realizacja zadań wymagała będzie zaangażowania nie tylko pracowników administracji samorządowej, ale także różnych instytucji, fundacji, związków wyznaniowych i organizacji społecznych. Zintegrowanie wszelkich działań, inicjatyw społecznych, usprawnienie systemu pomocy osobom niepełnosprawnym jest zadaniem na wiele lat, ale dającym szansę osobom niepełnosprawnym na poprawę warunków ich życia oraz pełniejszą integrację za środowiskiem ludzi zdrowych. Ważna będzie także aktywna postawa osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Na zasięg przedsięwzięć na rzecz osób niepełnosprawnych, podejmowanych w latach 2016 – 2025, będą miały wpływ zarówno inicjatywy i możliwości finansowe jednostek samorządowych, jak również przepisy prawne dotyczące tej sfery działań. *Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych* ma charakter otwarty, a stopień ogólności zawartych w programie przedsięwzięć został tak dostosowany, aby umożliwić w przyszłości podejmowanie różnorodnych inicjatyw oraz włączanie na różnych etapach jego realizacji nowych podmiotów, realizatorów,

uczestników. W *Programie* z uwagi na zmieniające się warunki, potrzeby i oczekiwania osób niepełnosprawnych, dopuszcza się możliwość poszerzenia go o nowe obszary działań. Celem programu jest zminimalizowanie skutków niepełnosprawności oraz umożliwienie zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia.

1. Charakterystyka osób niepełnosprawnych

Potrzeby osób niepełnosprawnych są różne – zależne od rodzaju i stopnia niepełnosprawności oraz ogólnej sytuacji życiowej (miejsca zamieszkania, sytuacji majątkowej i rodzinnej, cech psychicznych, zainteresowań czy doświadczeń).

Niepełnosprawność pojawia się w różnych momentach życia. Jeżeli powstaje w wieku późniejszym w wyniku wypadku lub rozwoju choroby, z którą trudno się walczy, pojawia się bunt i duże trudności w jej zaakceptowaniu.

Osoba niepełnosprawna – poza tym, że w pewnej dziedzinie ma specjalne potrzeby wynikające z rodzaju niepełnosprawności – jest zwyczajnym człowiekiem, mającym swoje marzenia i nadzieje. Nie należy postrzegać jej i traktować przez pryzmat niepełnosprawności. Niepełnosprawność nie powinna być ani powodem odrzucenia ani nagradzania. Brak świadomości tego faktu jest podstawową barierą integracji.

W życiu każdego człowieka pojawiają się momenty mniejszych lub większych możliwości czy też ograniczeń fizycznych. To, co obecnie jest dla nas łatwo dostępne, za kilka lat może być barierą nie do pokonania. Pomijając dysfunkcje z powodów nieszczęśliwych wypadków, istnieje wiele przyczyn pogłębiania się wraz z wiekiem niepełnosprawności i ograniczeń. Niepełnosprawność jest brakiem przystosowania funkcji danego organizmu do warunków panujących w jego otoczeniu.

Zgodnie z definicją sformułowaną przez Światową Organizację Zdrowia (WHO): **Osoba niepełnosprawna to osoba, u której istotne uszkodzenia i obniżenie sprawności funkcjonowania organizmu powodują uniemożliwienie, utrudnienie lub ograniczenie sprawnego funkcjonowania w społeczeństwie, biorąc pod uwagę takie czynniki jak płeć, wiek oraz czynniki zewnętrzne.**

Niepełnosprawność jest jednym z ważniejszych problemów współczesnego świata. Wynika to z powszechności i rozmiaru tego zjawiska. Z niepełnosprawnością fizyczną wiąże się ponadto zazwyczaj tzw. niepełnosprawność społeczna, czyli niemożność pełnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Do przyczyn niepełnosprawności zalicza się:

WADY WRODZONE

CHOROBY PSYCHICZNE

CHOROBY PRZEWLEKŁE

NAGŁE WYPADKI, URAZY

Mimo szeregu aktów prawnych regulujących prawa osób niepełnosprawnych i obowiązków organów administracji rządowej i samorządowej nierzadko występują niespójności, które pozwalają na dowolną interpretację. Skutki tego stanu najczęściej odczuwają osoby niepełnosprawne.

Zbiorowość osób niepełnosprawnych dzieli się na 2 podstawowe grupy:

- osoby niepełnosprawne **prawnie** – tj. takie, które posiadają odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony;
- osoby niepełnosprawne tylko **biologicznie** – tj. takie, które nie posiadają orzeczenia, ale mają całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych.

2. Orzecznictwo

Potwierdzeniem prawnym faktycznie istniejącej niepełnosprawności jest stosowne orzeczenie, wydane przez właściwy organ. W obecnej sytuacji prawnej, dla celów pomocy społecznej, orzeczenia takie wydają powiatowe/miejskie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności (jako pierwsza instancja) oraz wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności (jako druga instancja), a dla celów rentowych Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Najpełniejsze informacje o osobach niepełnosprawnych uzyskujemy z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Krapkowicach.

Do kompetencji Powiatowego Zespołu należy:

- wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności osobom w wieku do 16 roku życia;
- wydawanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom, które ukończyły 16 rok życia;

- wydawanie orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym stosownie do naruszonej sprawności organizmu i ograniczeń funkcjonalnych uzasadniających korzystanie z nich;
- wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej.

Tabela 1. Liczba złożonych wniosków w latach 2012 – 2014

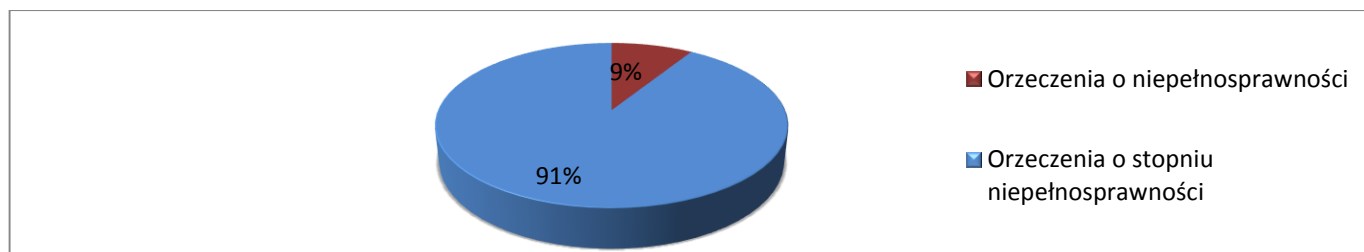
Lata	2012	2013	2014
Liczba złożonych wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności (osoby do 16 roku życia)	93	78	107
Liczba orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	89	66	98
Liczba złożonych wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (osoby powyżej 16 roku życia)	905	830	1 060
Liczba orzeczeń z określeniem stopnia niepełnosprawności	849	754	985

Źródło: Opracowanie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krapkowicach.

Jak wynika z powyższej tabeli – liczba wniosków, które zostały pozytywnie rozpatrzone oscyluje w granicach 90 – 95%. Dotyczy to zarówno dzieci, jak i osób dorosłych.

W omawianym okresie Powiatowy Zespół wydał łącznie 2 841 orzeczeń, w tym 253 (9%) orzeczeń o niepełnosprawności osobom do 16 roku życia.

Wykres 1. Liczba i struktura orzeczeń uwzględniających niepełnosprawność dla dzieci do lat 16 i osób dorosłych w latach 2012 – 2014



Źródło: Opracowanie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krapkowicach.

W celu określenia typu choroby, na jaką cierpi osoba posiadająca orzeczenie, wprowadzona została kodyfikacja schorzeń stanowiących przyczynę orzekania o niepełnosprawności – zarówno dla osób do 16 roku życia, jak i tych, które ukończyły 16 lat.

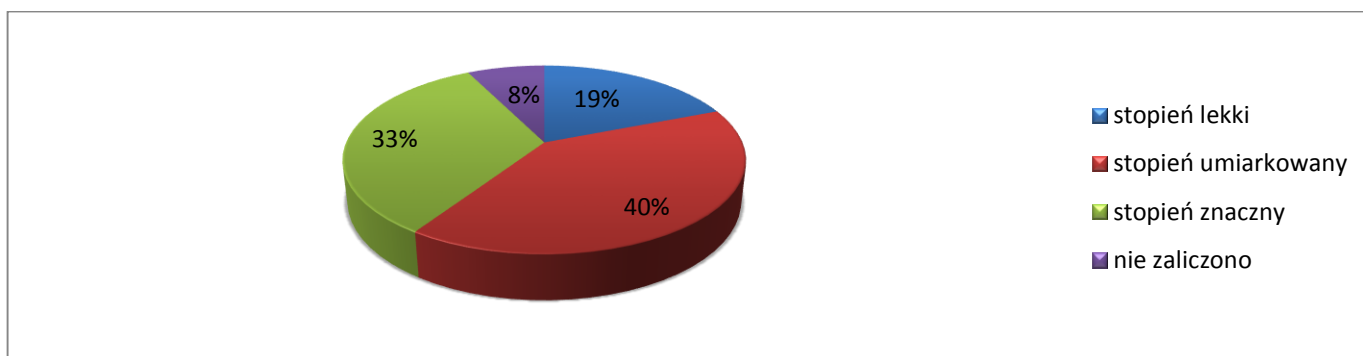
W orzeczeniu może znaleźć się kilka kodów, przy czym pierwszy zawsze dotyczy choroby podstawowej.

Symbole kodów i ich opisy przedstawiają się następująco:

- 01-U – upośledzenie umysłowe;
- 02-P – choroby psychiczne;
- 03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu;
- 04-O – choroby narządu wzroku;
- 05-R – upośledzenia narządu ruchu;
- 06-E – epilepsja;
- 07-S – choroby układu oddechowego i krążenia;
- 08-T – choroby układu pokarmowego;
- 09-M – choroby układu moczowo-płciowego;
- 10-N – choroby neurologiczne;
- 11-I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego;
- 12-C – całościowe zaburzenie rozwojowe.

Biorąc pod uwagę podział wydanych orzeczeń na stopnie niepełnosprawności w ciągu lat 2012 – 2014 najczęściej osób niepełnosprawnych było z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 1.125 osób, co stanowi 43% ogółu orzeczeń. Do stopnia lekkiego zaliczono 533 osoby – 21%, natomiast do stopnia znacznego 930 osób – 36%.

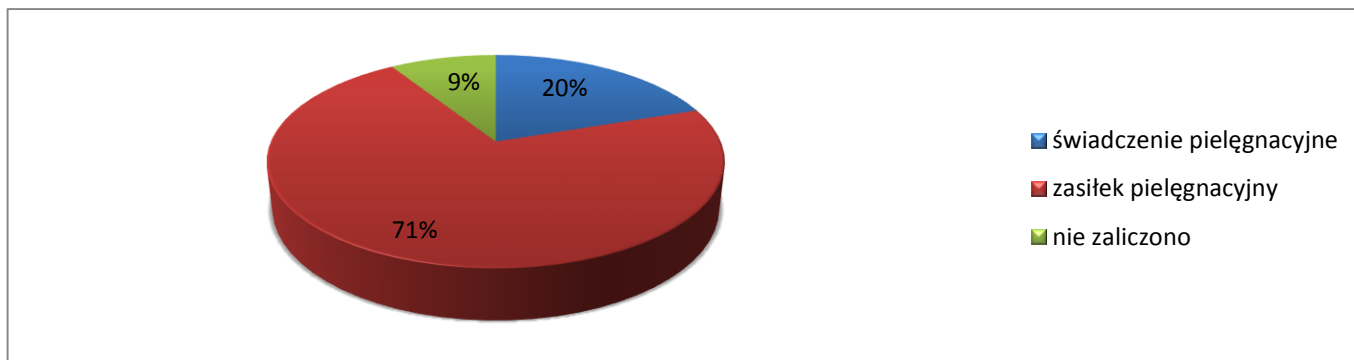
Wykres 2. Liczba i struktura wydanych orzeczeń dla osób dorosłych w latach 2012 – 2014



Źródło: Opracowanie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krapkowicach.

W przypadku dzieci do 16 roku życia orzeczeń uprawniających do zasiłku pielęgnacyjnego wydano łącznie 198 (78%), natomiast do świadczenia pielęgnacyjnego 55 (22%).

Wykres 3. Liczba i struktura wydanych orzeczeń dla dzieci do 16 roku życia w latach 2012 – 2014



Źródło: Opracowanie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krapkowicach.

Tabela 2. Liczba wydanych orzeczeń uwzględniających niepełnosprawność według podziału na wiek w latach 2012 – 2014

Lata	Wiek						
	0 – 3	4 – 7	8 – 16	17 – 25	26 – 40	41 – 60	>61
2012	19	21	49	67	80	317	385
2013	15	21	30	66	78	284	326
2014	32	21	45	64	74	355	492
RAZEM:	66	63	124	197	232	956	1 203

Źródło: Opracowanie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krapkowicach.

Jak wynika z powyższej tabeli, najwięcej osób niepełnosprawnych jest w przedziałach wiekowych 41 – 60 lat (34%) i powyżej 60 roku życia (42%).

Tabela 3. Wykorzystanie środków finansowych na orzecznictwo w latach 2012 – 2014

Lata	2012	2013	2014
Wielkość wydatków z budżetu wojewody	95 291	100 642	127 037

Źródło: Opracowanie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krapkowicach.

Powyższa tabela wskazuje na rosnącą z roku na rok dynamikę potrzeb finansowych na działalność orzeczniczą, co ściśle związane jest ze stałym wzrostem liczby składanych wniosków. Środki przekazane przez Wojewodę w trzech ostatnich latach pokrywały w 100% zapotrzebowanie społeczne w ww. zakresie.

3. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych w ramach rehabilitacji społecznej

W świetle definicji Światowej Organizacji Zdrowia rehabilitacja społeczna stanowi *część ogólnego procesu rehabilitacji, który ma na celu integrację osoby z naruszeniem sprawności organizmu, poprzez udzielenie jej pomocy w przystosowaniu się do wymagań życia społecznego i pracy zawodowej, usuwając jednocześnie ekonomiczne i społeczne przeszkody utrudniające proces rehabilitacji.*

Rehabilitacja społeczna służy więc przygotowaniu osoby niepełnosprawnej do życia wspólnie z innymi w rodzinie, wśród przyjaciół i znajomych, czy też w szerokim kontekście w społeczności lokalnej. Jej celem jest włączenie osoby niepełnosprawnej w różne przejawy życia społecznego tak, by mogła czuć się potrzebną, akceptowaną i pełnowartościowym członkiem społeczeństwa i mogła korzystać ze wszystkich dóbr będących wytworem tego społeczeństwa.

Osiągnięciu tego celu służą różnorodne działania realizowane min. przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, do których należą:

-  Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych
-  Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych
-  Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze
-  Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych
-  Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej
-  Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika

Mimo istotnych zmian w świadomości społecznej wobec niepełnosprawności, ta grupa społeczna nadal odczuwa izolację. Osoby niepełnosprawne począwszy od problemów ze znalezieniem pracy, borykają się z barierami architektonicznymi w miejscach publicznych oraz barierami społecznymi związanymi najczęściej ze strachem przed nieznanym.

Pomoc osobom niepełnosprawnym powinna służyć tworzeniu warunków do wyrównywania szans we wszystkich dziedzinach życia społecznego i gospodarczego. Głównym źródłem finansowania niżej przedstawionych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych są środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).

Tabela 4. Liczba osób niepełnosprawnych korzystająca z dofinansowania i wysokość środków w latach 2012 – 2014 z podziałem na zadania

Lata	2012		2013		2014	
	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)
Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	54	46 244	55	39 802	50	39 544
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	208	2 600	57	1 600	73	1 600
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom	407	238 106	192	137 156	230	231 940

niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów						
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	56	126 128	17	38 700	19	47 993
Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	30	443 880	30	443 880	30	443 880
Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza	1	210	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach.

Struktura wydatkowanych środków finansowych na rehabilitację społeczną w latach 2012 – 2014 pokazuje, iż poza kwotą zabezpieczoną na działalność warsztatu terapii zajęciowej, w którym uczestniczy każdego roku 30 osób, najwięcej środków było przeznaczonych na zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, natomiast najmniej na dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

3.1. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Dużym zainteresowaniem ze strony osób niepełnosprawnych cieszą się turnusy rehabilitacyjne będące zorganizowaną formą aktywnej rehabilitacji połączonej z wypoczynkiem, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie kontaktów społecznych i zainteresowań, a także udział w innych zajęciach przewidzianych programem

turnusu.¹ W ostatnich dwóch latach liczba osób ubiegających się o dofinansowanie była znacznie większa od roku 2012. Jednakże z powodu ograniczonej ilości środków dofinansowanie otrzymało tylko 45% osób, z czego zdecydowaną większość stanowiły osoby dorosłe.

Mieszkańcy powiatu krapkowickiego korzystają z turnusów rehabilitacyjnych organizowanych w ośrodkach usytuowanych na terenie całego kraju, posiadających odpowiedni wpis do rejestru prowadzonego przez wojewodę.

Tabela 5. Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych oraz liczba osób, którym przyznano dofinansowanie w latach 2012 – 2014

Lata	2012		2013		2014	
	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)
Osoby ubiegające się o dofinansowanie (wraz z opiekunami)	78	-	122	-	110	-
Osoby, którym przyznano dofinansowanie, w tym:	54	46 244	55	39 802	50	39 544
Dorośli niepełnosprawni	32	29 348	20	16 625	35	29 893
Dzieci i młodzież niepełnosprawna	9	8 498	12	10 175	3	2 631
Opiekunowie (ogółem)	13	8 398	23	13 002	12	7 020

Źródło: Opracowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach.

¹ Art. 10c ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2011, nr 127, poz. 721, z późn. zm.)

Tabela 6. Liczba osób, którym zostało przyznane dofinansowanie w latach 2012 – 2014 z wyszczególnieniem płci

Lata	2012		2013		2014	
	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)
Osoby, którym przyznano dofinansowanie, w tym:	54	46 244	55	39 802	50	39 544
Kobiety	22	21 889	11	9 277	24	20 704
Mężczyźni	32	24 355	44	30 525	26	18 840

Źródło: Opracowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach.

Według powyższych danych z dofinansowania do turnusu rehabilitacyjnego do 2013 roku korzystali w większości mężczyźni, natomiast w roku 2014 proporcje te się wyrównały.

3.2. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach przy realizacji zadań ustawowych współpracuje z organizacjami, których celem jest szeroko pojęta pomoc osobom niepełnosprawnym w zakresie ich aktywizacji zawodowej i społecznej.

Władze i instytucje samorządowe, przy współpracy z organizacjami pozarządowymi podejmują działania mające na celu pobudzenie wrażliwości społecznej na sprawy osób niepełnosprawnych, aby mogły one godnie i w poczuciu pełnej wartości funkcjonować w naszej społeczności. W tym celu wykorzystywane są środki otrzymywane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W każdym roku z tego właśnie źródła dofinansowano dwie imprezy integracyjne o charakterze kulturalnym: „Dzień Matki i Dzień Ojca” organizowany przez Polski Związek Niewidomych oddział w Krapkowicach oraz „Światowy Dzień Seniora i Inwalidy” organizowany przez Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów oddział rejonowy w Krapkowicach.

Tabela 7. Liczba wniosków dofinansowanych do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w latach 2012 – 2014

Lata	Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych		
	Liczba zawartych umów/liczba organizacji	Liczba osób korzystających z dofinansowania	Kwota (w zł)
2012	2	208	2 600
2013	2	57	1 600
2014	2	73	1 600

Źródło: Opracowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach.

Można zauważyć, że zadanie to nie cieszy się zbyt dużym zainteresowaniem ze strony środowiska. Każdego roku wnioski składają te same organizacje pozarządowe. Należy jednak zaznaczyć, że niewielka jest też ilość środków przeznaczanych na ww. zadania, z powodu niewystarczających środków PFRON ogółem.

3.3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Zgodnie z definicją słownikową, sprzęt rehabilitacyjny to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych mających za zadanie osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej. Jest to sprzęt służący do usprawniania zaburzonych funkcji organizmu lub wspomagający proces rehabilitacji, m.in. łóżka rehabilitacyjne oraz rowerki stacjonarne do rehabilitacji w warunkach domowych.

Natomiast przedmioty ortopedyczne są to przedmioty niezbędne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku i rodzinie refundowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia. W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach najczęściej składane są wnioski na: aparaty słuchowe, wózki inwalidzkie, protezy.

Środki pomocnicze są to przedmioty, które ułatwiają samodzielne funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w środowisku i rodzinie, takie jak pieluchomajtki czy cewniki.

Tabela 8. Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz liczba osób, którym przyznano dofinansowanie w latach 2012 – 2014

Wyszczególnienie	2012		2013		2014	
	liczba osób	kwota (w zł)	liczba osób	kwota (w zł)	liczba osób	kwota (w zł)
Osoby ubiegające się o dofinansowanie	500	294 120	449	273 863	443	385 366
Osoby, którym przyznano dofinansowanie, w tym:	407	238 106	192	137 156	230	231 940
Dorośli niepełnosprawni	382	213 453	182	112 896	216	192 202
Dzieci i młodzież niepełnosprawna	25	24 653	10	24 260	14	39 738

Źródło: Opracowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach.

W latach 2012 oraz 2014 kwoty przyznanych dofinansowań były na porównywalnym poziomie, zmieniła się jednak liczba osób korzystających z dofinansowania. W 2014 roku liczba osób, które otrzymało dofinansowania była mniejsza o 43% w porównaniu z rokiem 2012. W roku 2013 kwota przyznanego dofinansowania była dużo mniejsza, ponieważ mniejsza była ogólna kwota środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na ww. zadania.

Tabela 9. Liczba osób, którym zostało przyznane dofinansowanie z podziałem na płeć

Wyszczególnienie	2012		2013		2014	
	liczba osób	kwota (w zł)	liczba osób	kwota (w zł)	liczba osób	kwota (w zł)
Osoby, którym przyznano dofinansowanie, w tym:	407	238 106	192	137 156	230	231 940
Kobiety	238	115 811	116	72 964	141	108 365
Mężczyźni	169	122 295	76	64 192	89	123 575

Źródło: Opracowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach.

W analizowanym okresie liczba kobiet korzystających z dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze była większa niż liczba mężczyzn.

Kwota dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze stanowiła odpowiednio 27% (w 2012 r.), 21% (w 2013 r.) oraz 30% (w 2014 r.) całości otrzymanych środków z PFRON.

3.4. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

Realizacja powyższego zadania ma na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

O dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się, w związku z istniejącymi barierami we własnym domu. Natomiast o dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

Zgodnie z definicją słownikową, bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę poruszania się osobom niepełnosprawnym.

Bariery techniczne to przeszkody wynikające z braku zastosowania odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności, przedmiotów lub urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie.

Natomiast bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji.

Tabela 10. Liczba osób ubiegających się i korzystających z pomocy dofinansowania do likwidacji barier w latach 2012 – 2014

Lata	Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie	Liczba osób z przyznanym dofinansowaniem
2012	73	56
2013	42	17
2014	50	19

Źródło: Opracowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach.

Na podstawie powyższej tabeli można stwierdzić, że z roku na rok zmniejsza się liczba osób otrzymujących dofinansowanie do ww. zadań. Spowodowane jest to zmniejszającą się ilością środków PFRON przeznaczanych na te zadania.

Tabela 11. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie na likwidację barier w latach 2012 – 2014 z podziałem na rodzaj barier

Lata	2012		2013		2014	
	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)
Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych	23	71 468	9	28 500	14	43 500
Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się	18	25 914	4	5 500	2	2 000
Dofinansowanie do likwidacji barier technicznych	15	28 746	4	4 700	3	2 493
RAZEM:	56	126 128	17	38 700	19	47 993

Źródło: Opracowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach.

4. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych w ramach rehabilitacji zawodowej

Międzynarodowa Organizacja Pracy definiuje rehabilitację zawodową jako *część ogólnego procesu rehabilitacji polegającą na udzielaniu osobie niepełnosprawnej takich usług rynku pracy jak: poradnictwo zawodowe, szkolenia zawodowe i zatrudnienie, aby umożliwić jej uzyskanie, utrzymanie i awans w odpowiedniej pracy, a przez to integrację lub reintegrację w normalne życie społeczne.*

Celem rehabilitacji zawodowej jest ułatwienie osobie niepełnosprawnej będącej w wieku aktywności zawodowej uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia. W osiągnięciu tego celu pomagają różnorodne działania nakierowane na wybór odpowiedniego zawodu przez osobę niepełnosprawną, pomoc takiej osobie w przygotowaniu się do pracy, pośrednictwo w uzyskaniu

odpowiedniego, a więc dostosowanego do ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, zatrudnienia oraz pomoc w odnalezieniu się w miejscu pracy.

Rehabilitacja zawodowa jest kluczowa w procesie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Praca jest nie tylko sposobem na niezależność ekonomiczną, ale daje też poczucie sensu i przydatności społecznej. Innym efektem podjęcia pracy jest nawiązanie nowych kontaktów. Osoby niepełnosprawne przestają być jedynie odbiorcami działań bliskich czy państwa, ale też stają się podmiotami życia społecznego. Nie mniej ważny jest również wizerunek pracującej osoby niepełnosprawnej: kogoś kto płaci podatki, a nie jest tylko biorcą różnego rodzaju świadczeń. Pracujące osoby niepełnosprawne postrzegają też siebie jako aktywnych i samodzielnych uczestników życia społecznego.

Aktywność zawodowa osób niepełnosprawnych wspierana jest przez państwo między innymi za pomocą dofinansowań wynagrodzeń i ulg dla pracodawców.

Na rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych w latach 2012 – 2014 były przeznaczone środki PFRON w wysokości po 30 000 zł na rok. Poniższa tabela przedstawia ile osób niepełnosprawnych i z jakiego wsparcia skorzystało w latach 2012 – 2014.

Tabela 12. Liczba osób, które skorzystały z wsparcia PUP w latach 2012 – 2014 z podziałem na rodzaj zadań

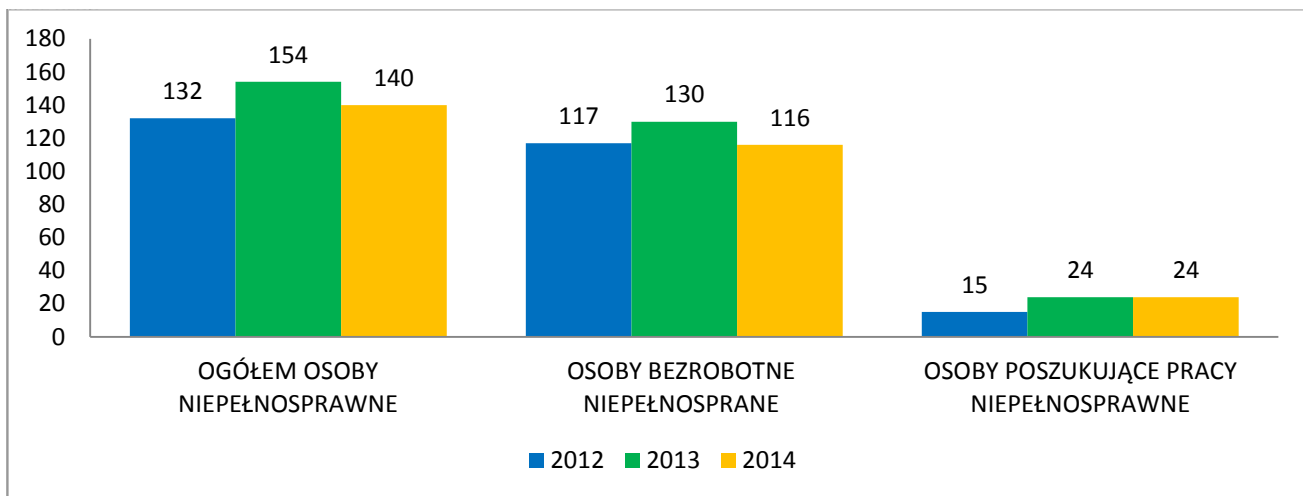
Wyszczególnienie	2012	2013	2014
	Liczba osób	Liczba osób	Liczba osób
Organizacja szkoleń dla osób niepełnosprawnych	3		4
Przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej	1	0	0
Organizacja staży dla osób niepełnosprawnych	0	6	5

Źródło: Opracowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Krapkowicach.

W końcu grudnia 2014 r. liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Krapkowicach (PUP) jako bezrobotne oraz poszukujące pracy wynosiła 140, z czego 116 osób posiadało status bezrobotnych, a 24 bezrobotnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. Porównując dane z grudnia 2014 r. z danymi z grudnia roku 2013 można zauważyć, że liczba zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy osób

niepełnosprawnych zmalała o 9%, przy czym liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne zmalała o 10%, a liczba osób zarejestrowanych jako poszukujące pracy nie zmieniła się.

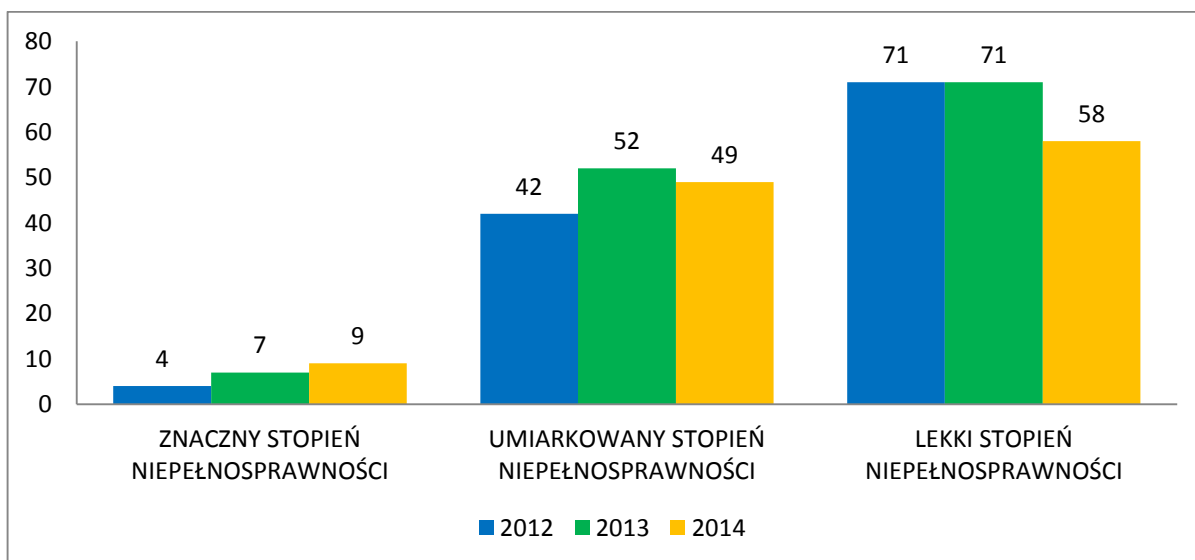
Wykres 4. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP Krapkowice w latach 2012 – 2014



Źródło: Opracowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Krapkowicach.

Na podjęcie zatrudnienia niewątpliwie wpływ mają ograniczenia fizyczne osób niepełnosprawnych, które są zróżnicowane w zależności od rodzaju oraz stopnia uszkodzenia poszczególnych narządów. Biorąc pod uwagę stopień niepełnosprawności można stwierdzić, że 94,5 % wszystkich zarejestrowanych osób niepełnosprawnych w latach 2012 – 2014 stanowią osoby niepełnosprawne w stopniu lekkim i umiarkowanym, natomiast tylko 5,5% – w stopniu znacznym.

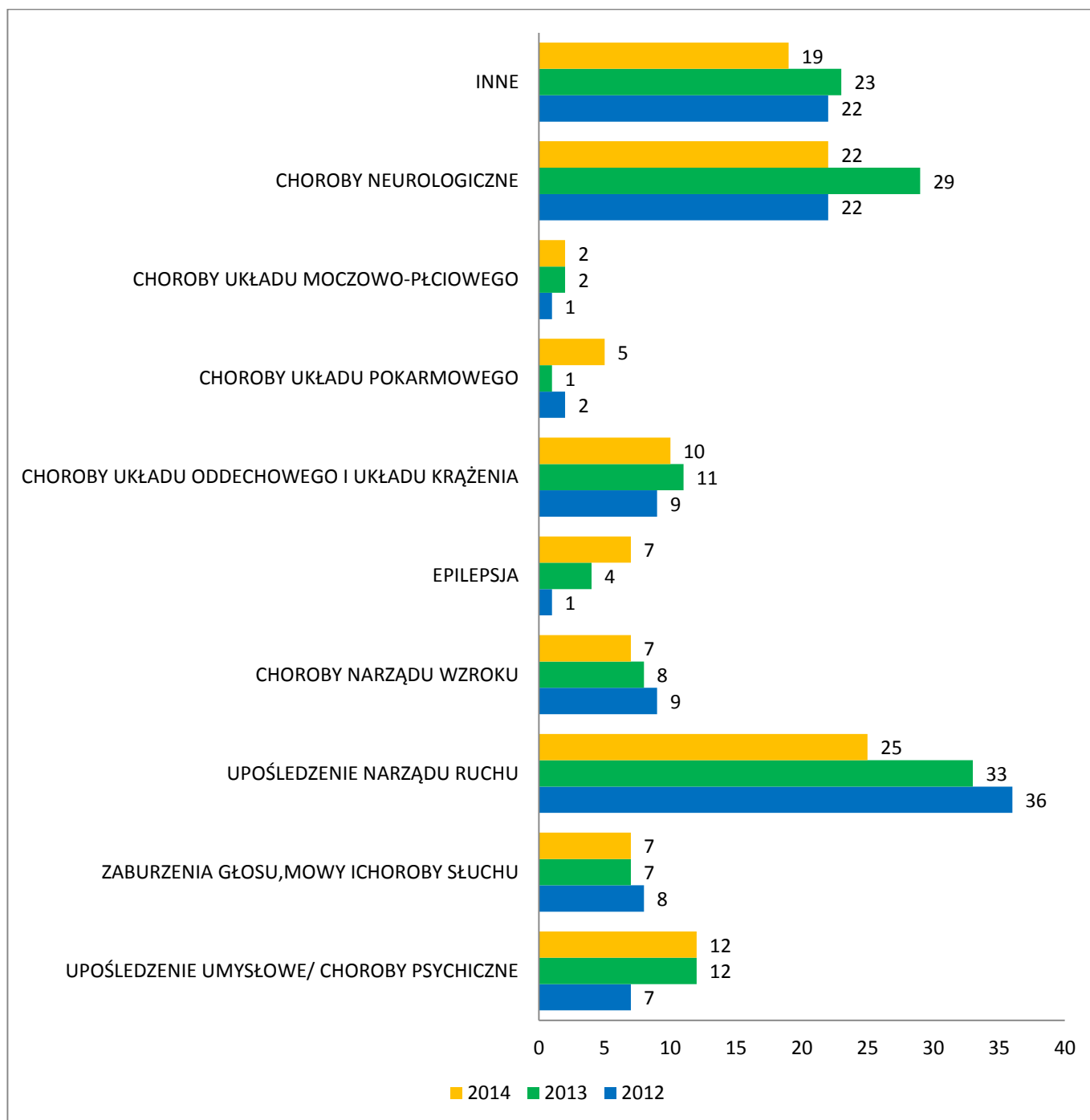
Wykres 5. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP Krapkowice w latach 2012 – 2014 z podziałem na stopień niepełnosprawności



Źródło: Opracowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Krapkowicach.

Z kolei biorąc pod uwagę rodzaj niepełnosprawności, największą grupę stanowią osoby z upośledzeniem narządu ruchu oraz posiadające choroby neurologiczne. Zauważyć można, że w porównaniu z 2012 r. wzrosła liczba osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności ze względu na choroby psychiczne. W roku 2012 do grupy tej należało 6% wszystkich osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Krapkowicach posiadających orzeczenie, w 2013 r. 9%, natomiast w 2014 r. 10%.

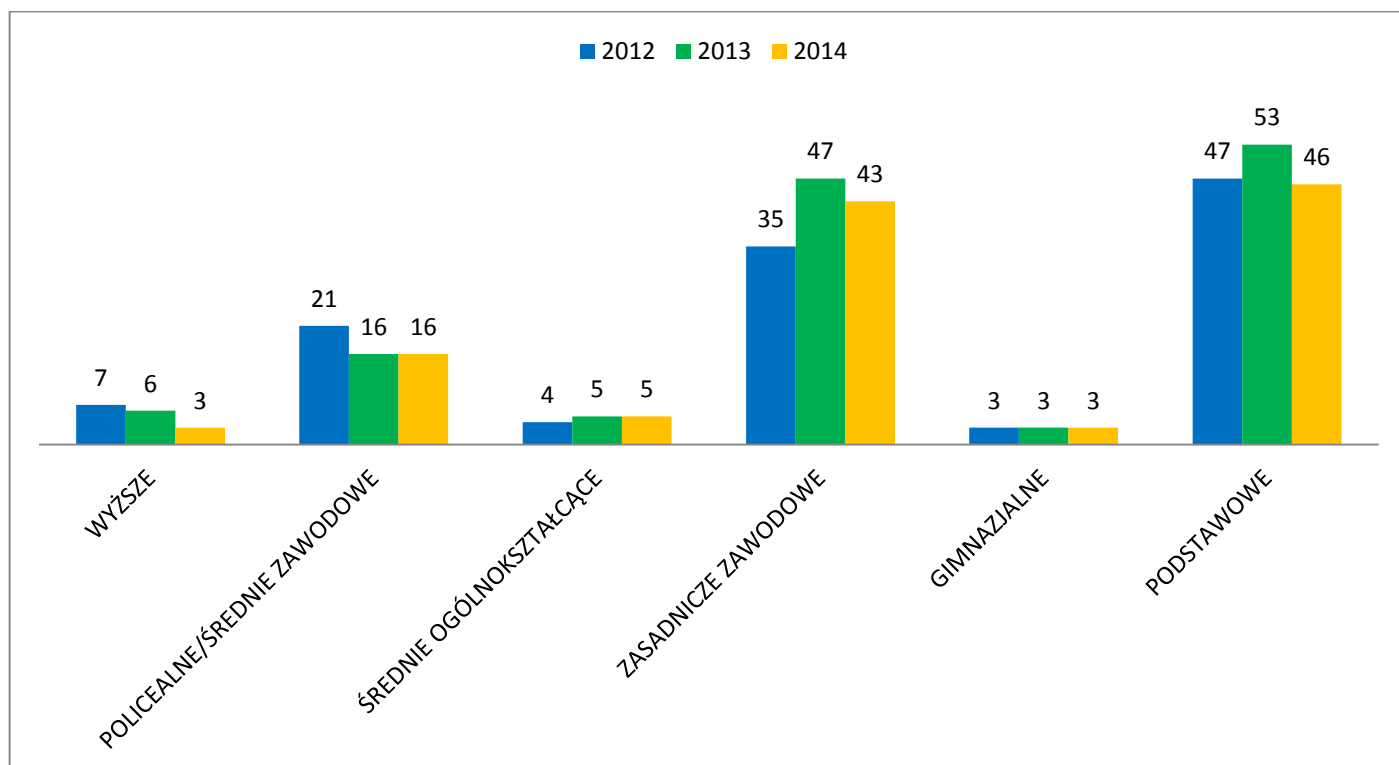
Wykres 6. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP Krapkowice w latach 2012–2014 z podziałem na rodzaj niepełnosprawności



Źródło: Opracowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Krapkowicach.

Oprócz stopnia niepełnosprawności również poziom posiadanych kwalifikacji i wykształcenia ma ogromny wpływ na możliwość uzyskania zatrudnienia. Im wyższy poziom wykształcenia posiada niepełnosprawna osoba bezrobotna, tym większe prawdopodobieństwo jej powrotu na rynek pracy. Analizując poniższy wykres można zauważyć, iż najliczniejszą grupę stanowią osoby posiadające wykształcenie podstawowe oraz zawodowe. W 2012 roku stanowili oni 73%, w 2013 r. 79%, a w 2014 r. – 79%.

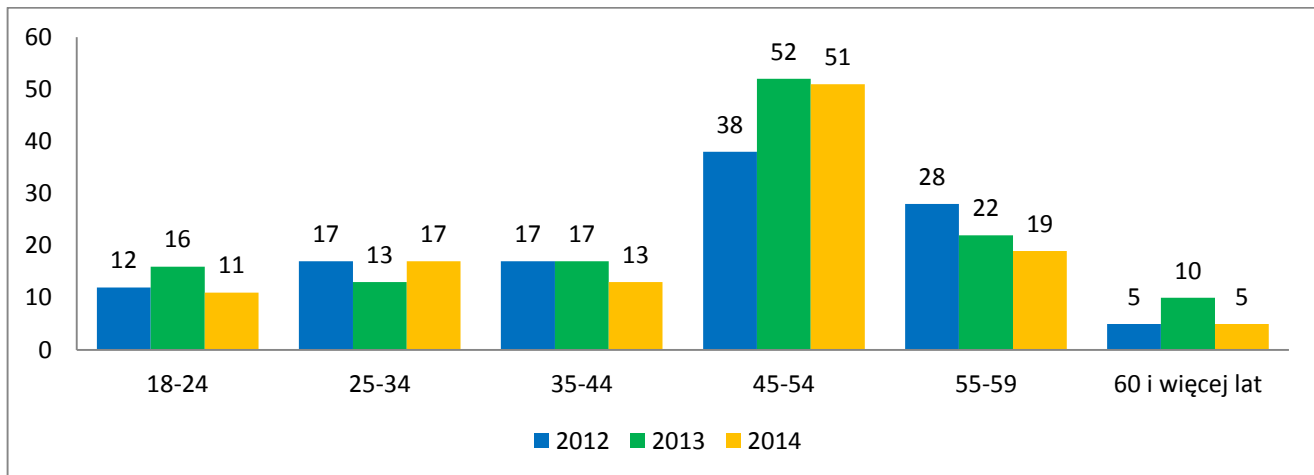
Wykres 7. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP Krapkowice w latach 2012–2014 z podziałem na wykształcenie



Źródło: Opracowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Krapkowicach.

Podczas poszukiwania zatrudnienia obok wykształcenia oraz rodzaju niepełnosprawności również wiek ma ogromne znaczenie i niejednokrotnie stanowi poważną barierę w uzyskaniu pracy. Jak wykazuje poniższa tabela, największą grupę stanowią osoby pomiędzy 45 a 54 rokiem życia i stanowią odpowiednio w 2012 r. 32%, 2013 r. 40%, natomiast w 2014 r. – 44%.

Wykres 8. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP Krapkowice w latach 2012–2014 z podziałem na wiek

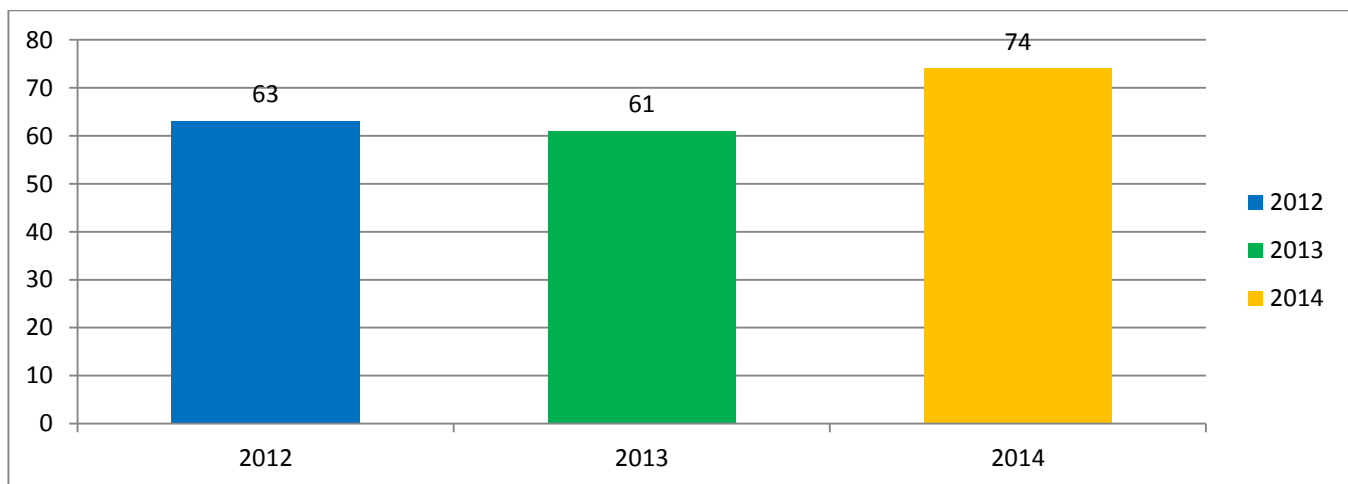


Źródło: Opracowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Krapkowicach.

4.1. Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych zgłaszane przez pracodawców

Pracodawcy zgłosili w 2014 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Krapkowicach 74 oferty pracy dla osób niepełnosprawnych. W porównaniu do poprzedniego roku liczba ofert zwiększyła się o 17,57%, natomiast do roku 2012 – o 14,86%.

Wykres 9. Liczba zgłoszonych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych w latach 2012 – 2014



Źródło: Opracowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Krapkowicach.

Pracodawcy na ogół nie mają dostatecznej wiedzy o możliwościach zawodowych osób niepełnosprawnych oraz obawiają się licznych problemów związanych z ich zatrudnieniem. Potrzebują również odpowiedniego doradztwa i pomocy, dlatego w maju 2014 r. wprowadzono funkcję doradcy klienta instytucjonalnego, który na bieżąco informuje pracodawców o możliwościach pomocy przy zatrudnianiu osób z niepełnosprawnością. W wyniku tych działań PUP Krapkowice poszerzył bazę pracodawców zgłaszających zapotrzebowanie na pracowników z tej grupy. Ma to odzwierciedlenie w liczbie osób niepełnosprawnych wyrejestrowanych

z ewidencji PUP Krapkowice w związku z podjęciem zatrudnienia. Ogółem w latach 2012 – 2014 zatrudnienie podjęły 93 osoby bezrobotne niepełnosprawne skierowane do pracy przez doradcę klienta.

4.2. Usługi oraz instrumenty oferowane bezrobotnym osobom niepełnosprawnym i poszukującym pracy

W latach 2012- 2014 osoby niepełnosprawne korzystały z usług oraz instrumentów rynku pracy określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Krapkowicach, m.in. w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych (w formie: szkoleń, staży), poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy.

Do form podnoszenia kwalifikacji zawodowych zaliczają się:

- staże pracy

W roku 2014 staż podjęło 21 osób bezrobotnych niepełnosprawnych z czego 9 zostało zatrudnionych po zakończonym stażu. W 2013 r. do stażu zostało zakwalifikowanych 22 niepełnosprawnych, z czego 12 osób podjęło zatrudnienie. W 2012 r. staż podjęło 11 osób niepełnosprawnych, 8 otrzymało zatrudnienie. Efektywność zatrudnienia po stażach pracy kształtuje się na poziomie 54%.

- szkolenia

W 2014 r. Powiatowy Urząd Pracy w Krapkowicach – na podstawie analiz ofert pracy, monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz wniosków osób uprawnionych – skierował na szkolenia 6 osób niepełnosprawnych, z czego 4 podjęło zatrudnienie po zakończonym szkoleniu. W 2013 r. w szkoleniach uczestniczyły 3 osoby niepełnosprawne i 3 podjęły zatrudnienie. W 2012 r. zorganizowano szkolenia dla 6 osób niepełnosprawnych i zatrudnienie podjęły 4 osoby. Efektywność zatrudnienia po szkoleniach osób niepełnosprawnych w latach 2012 – 2014 kształtuje się na poziomie 73%.

Pozostałymi usługami oraz instrumentami rynku pracy są:

- poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa

Z porad oraz informacji grupowych skorzystało w 2014 r. 55 osób niepełnosprawnych, w 2013 r. – 28 osób, natomiast w 2012 r. – 52 osoby.

- klub pracy

W 2012 roku zorganizowano szkolenie pn. *Szukam pracy* w ramach działalności Klubu Pracy. W szkoleniu uczestniczyło 9 osób niepełnosprawnych co stanowi 56% wszystkich uczestników szkolenia.

- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

W latach 2012 – 2014 jednorazowe, bezzwrotne środki na własną działalność gospodarczą otrzymały 3 osoby niepełnosprawne.

- roboty publiczne

W analizowanym okresie z aktywizacji zawodowej w ramach robót publicznych skorzystało łącznie 5 niepełnosprawnych osób bezrobotnych.

- prace społecznie użyteczne

Łącznie z tej formy pomocy skorzystało w 2014 r. 8 osób, w 2013 r. 12 osób a w 2012 r. 8 osób niepełnosprawnych.

PUP w Krapkowicach podejmuje również działania informacyjno-promocyjne. W latach 2012 – 2014 współpracował on z podmiotami realizującymi projekty przeznaczone dla osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności. Współpraca ta opierała się na rozpowszechnianiu informacji za pomocą strony internetowej i tablicy ogłoszeń. Również dla zwiększenia możliwości aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych organizowane były cykliczne spotkania z Fundacją Aktywizacja z Opola. Dzięki tym spotkaniom w 2014 roku zostało podpisane porozumienie o współpracy w projekcie *Wsparcie środowiska osób niepełnosprawnych z terenów wiejskich i małomiasteczkowych*. Wynikiem tych działań było przeprowadzenie szkoleń dla 4 osób bezrobotnych niepełnosprawnych. Po zakończonych szkoleniach 2 osoby podjęły staże.

Ponadto na rzecz osób bezrobotnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności podejmowane są działania dodatkowe. Od 2013 roku Powiatowy Urząd Pracy w Krapkowicach corocznie realizuje program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych *JUNIOR*. Celem tego projektu jest umożliwienie wejścia w życie zawodowe młodym osobom niepełnosprawnym. Stanowi on uzupełnienie działań realizowanych przez urzędy pracy w ramach kolejnych edycji Krajowego Programu Aktywizacji Zawodowej Absolwentów *Pierwsza Praca* z wykorzystaniem środków Funduszu Pracy. Łącznie na staże skierowanych zostało 16 osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, z czego 13 zostało zatrudnionych po zakończonych stażach.

Również corocznie wraz ze Starostwem Powiatowym PUP Krapkowice organizuje Targi Pracy i Edukacji oraz uczestniczy w Powiatowych Obchodach Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych. W trakcie ww. spotkań osoby niepełnosprawne mogły zapoznać się

z aktualnymi ofertami pracy lub uzyskać informacje od pracowników na temat staży, szkoleń lub innych form pomocy oferowanych przez urząd.

5. Jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego działające na rzecz osób niepełnosprawnych

Ważnym elementem w systemie wsparcia osób niepełnosprawnych jest infrastruktura instytucjonalna, wspomagająca zabezpieczenie potrzeb osób niepełnosprawnych, wymagających pomocy w codziennym funkcjonowaniu, w celu eliminowania osamotnienia, nieporadności i izolacji społecznej w sferze życia codziennego, nauki i pracy.

5.1. Warsztat terapii zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej (WTZ) działa zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Jest placówką dziennego pobytu mającą na celu aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i pozyskanie lub przywracanie im umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Realizacji powyższych celów służy stosowanie technik terapii zajęciowej zmierzających do usamodzielnienia się uczestników. Osiąga się to poprzez wyposażenie ich w umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także rozwijania psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Uczestnikami warsztatów mogą być osoby posiadające prawnie potwierdzony status niepełnosprawności i posiadające w swoim orzeczeniu wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej. Terapię prowadzoną w warsztacie realizuje się na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji uczestnika, który zawiera informacje dotyczące osoby niepełnosprawnej, planowanych działań wobec uczestnika i spodziewanych efektów tych działań. Uczestnikami Warsztatu Terapii Zajęciowej w Krapkowicach jest 30 osób niepełnosprawnych – mieszkańców wszystkich 5 gmin powiatu krapkowickiego.

Rysunek 1. Pracownie warsztatu terapii zajęciowej w powiecie krapkowickim



Źródło: Opracowanie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Krapkowicach.

Inną formą terapii jest tzw. trening ekonomiczny, czyli nauka zaradności osobistej uczestników WTZ, polegającej na planowaniu i wydatkowaniu otrzymanych środków finansowych poprzez dokonywanie zakupów – środków higienicznych, artykułów spożywczych, drobnej odzieży itp. – pod nadzorem terapeuty, który prowadzi zeszyt, w którym odnotowywane są wydatki.

Zajęcia warsztatowe przeplatane są zajęciami rehabilitacji ruchowej. Organizowane są także zajęcia sportowe, turystyczne i kulturalno-oświatowe.

Tabela 13. Wysokość środków PFRON przeznaczonych na pokrycie kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w latach 2012 – 2014

Wyszczególnienie	2012	2013	2014
Kwota środków (w zł)	443 880	443 880	443 880

Źródło: Opracowanie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Krapkowicach.

Tabela 14. Liczba uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w latach 2012 – 2014 z podziałem na stopnie niepełnosprawności

Lata	Stopień niepełnosprawności		Ogółem
	umiarkowany	znaczny	
2012	13	17	30
2013	14	16	30
2014	14	16	30

Źródło: Opracowanie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Krapkowicach.

Tabela 15. Liczba uczestników warsztatów terapii zajęciowej w latach 2012 – 2014 z podziałem na wiek

Lata	Wiek uczestników					Ogółem
	18 - 20	21 - 29	30 - 39	40 - 49	50+	
2012	0	15	7	6	2	30
2013	0	14	6	8	2	30
2014	0	18	6	3	3	30

Źródło: Opracowanie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Krapkowicach.

Tabela 16. Uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej w latach 2012 – 2014 z podziałem na przyczynę niepełnosprawności

Lata	2012	2013	2014
Upośledzenie umysłowe	6	6	10
Choroby psychiczne	8	9	5
Choroby neurologiczne	3	3	0
Niepełnosprawność sprzężona	13	12	15
Ogółem:	30	30	30

Źródło: Opracowanie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Krapkowicach.

Wśród schorzeń jakie posiadają uczestnicy warsztatu działającego na terenie powiatu krapkowickiego zdecydowana większość to osoby z niepełnosprawnością sprzężoną. Osoby z chorobami neurologicznymi stanowią znikomy procent wszystkich uczestników.

5.2. Dom Pomocy Społecznej „ANNA” w Krapkowicach oraz Dom Spokojnej Starości „Święta Barbara” w Kamionku

Do zadań powiatu w zakresie pomocy instytucjonalnej należy prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponad gminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób².

Pomoc instytucjonalna jest ostatecznością dla osób w podeszłym wieku, chorych i niepełnosprawnych. Oczywistym jest, że osoby te czują się lepiej i bezpieczniej we własnym środowisku, jeżeli otoczone są należyłą opieką. Zmiana środowiska, w którym przebywały całe życie często wiąże się z pogorszeniem ich zdrowia czy kondycji psychofizycznej.

Niezbędną opiekę i pielęgnację w miejscu zamieszkania winna zapewnić takiej osobie rodzina wspierana przez gminę w formie usług opiekuńczych. W przypadku braku możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, oraz ze względu na wiek i sytuację życiową gmina może zaproponować skierowanie osoby wymagającej całodobowej opieki do wyspecjalizowanego domu pomocy społecznej, który świadczy taką formę pomocy.

Dom pomocy społecznej (DPS) zapewnia całodobową opiekę, zaspokaja niezbędne potrzeby bytowe, opiekuńcze, wspomagające, edukacyjne i religijne na poziomie obowiązujących standardów. W powiecie krapkowickim funkcjonują dwa takie miejsca: Dom Pomocy Społecznej

² Art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163).

„ANNA” w Krapkowicach oraz Dom Spokojnej Starości „Św. Barbara” w Kamionku. Pierwszy z nich oferuje 24 miejsca, natomiast drugi 47 miejsc, zarówno dla kobiet, jak i mężczyzn. Domy te przeznaczone są dla osób w podeszłym wieku.

Tabela 17. Liczba mieszkańców w latach 2012 – 2014 z podziałem na liczbę miejsc, liczbę mieszkańców i wiek

Wyszczególnienie	DPS „Anna” w Krapkowicach			DSS „Św. Barbara” w Kamionku		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
liczba miejsc	22	22	22	44	44	47
liczba mieszkańców	22	22	22	44	44	46
wiek 40 – 60 lat	1	1	1	2	2	6
wiek 61 – 80 lat	12	12	11	20	20	14
wiek powyżej 80 lat	9	9	10	22	22	26

Źródło: Opracowanie Domu Pomocy Społecznej w Krapkowicach oraz Domu Spokojnej Starości w Kamionku.

Tabela 18. Liczba mieszkańców w latach 2012 – 2014 z podziałem na mieszkańców powiatu krapkowickiego i innych powiatów

Wyszczególnienie	DPS „ANNA” w Krapkowicach			DSS „św. Barbara” w Kamionku		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
krapkowicki	15	17	18	36	36	36
opolski	4	2	2	3	3	2
strzelecki	0	0	0	4	4	7
głubczycki	0	0	0	1	1	1
kędzierzyńsko-kozielski	2	2	2	0	0	0
brzeski	1	1	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie Domu Pomocy Społecznej w Krapkowicach oraz Domu Spokojnej Starości w Kamionku.

5.3. Dom Dziennego Pobytu „Stokrotka”, Dom Dziennego Pobytu „Jarzębina” w Zdzieszowicach oraz Dom Dziennego Pobytu przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Krapkowicach

Dom Dziennego Pobytu jest placówką wsparcia dziennego przeznaczoną dla osób, które z powodu choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione lub rodzina nie może takiej pomocy zapewnić.

Głównym celem Domu Dziennego Pobytu jest utrzymanie seniorów w dobrej sprawności psychofizycznej koniecznej do samodzielnego funkcjonowania w otaczającym środowisku, zaspokajania podstawowych potrzeb życia codziennego oraz rozbudzania w nich ukrytych uzdolnień i zainteresowań.

5.4. Środowiskowy Dom Samopomocy w Krapkowicach

Środowiskowy Dom Samopomocy w Krapkowicach (ŚDS) został utworzony na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego oraz ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. ŚDS jest placówką pobytu dziennego, przeznaczoną dla osób przewlekle chorych psychicznie, które nie wymagają leczenia szpitalnego oraz dla osób upośledzonych umysłowo i niepełnosprawnych ruchowo. Klientami placówki są osoby, które otrzymały decyzję administracyjną z Ośrodka Pomocy Społecznej w Krapkowicach uprawniającą do korzystania z usług ŚDS. Podstawowym zadaniem jednostki jest podtrzymywanie w dobrej kondycji psychofizycznej i rozwijanie różnorodnych umiejętności uczestników, niezbędnych do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia.

5.5. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Górażdżach

Zakład Opiekuńczo-Leczniczy (ZOL) jest to zakład stacjonarny udzielający całodobowych świadczeń zdrowotnych obejmujących swoim zakresem leczenie, pielęgnację i rehabilitację osób nie wymagających hospitalizacji.

Celem ZOL jest objęcie całodobową opieką i leczeniem osób, które przebyły ostrą fazę leczenia szpitalnego, mają ukończony proces diagnozowania, leczenia operacyjnego lub intensywnego leczenia zachowawczego, nie wymagają dalszej hospitalizacji – jednak ze względu na stan zdrowia i stopień niepełnosprawności wymagają stałego nadzoru lekarskiego, profesjonalnej pielęgnacji oraz rehabilitacji.

6. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych

Organizacje pozarządowe, stanowiące trzeci – obok publicznego i prywatnego – sektor społeczeństwa, są znaczącą częścią każdego efektywnie i demokratycznie funkcjonującego państwa i społeczeństwa. Dostarczają usług obywatelom, nierzadko wypełniając lukę, której nie zapełnia sektor publiczny i rynkowy. Realizują zadania, które wynikają z polityki państwa lub te, których mimo istniejącego zapotrzebowania – ani podmioty publiczne ani prywatne, zorientowane na zysk – nie podejmują.

Od 1999 r. w wyniku wejścia w życie reform ustrojowych, głównym partnerem jednostek samorządu terytorialnego stały się organizacje pozarządowe. Polskie prawo przewiduje stosunkowo liczne formy i procedury współpracy administracji rządowej i organizacji społecznych, zarówno w obszarze wymiany informacji, opiniowania działań rządu, jak i zlecenia różnorodnych zadań.

Zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej, leczniczej i społecznej mogą być realizowane – na zlecenie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i jednostek samorządowych – przez organizacje pozarządowe, które podejmą się tej działalności. Organizacje pozarządowe, których zadaniem statutowym jest rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych, mogą na przykład utworzyć wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo jednostkę i uzyskać dla niej status zakładu aktywności zawodowej, a koszty jej utworzenia i działalności mogą być współfinansowane ze środków PFRON.

Zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych realizują właściwe organy administracji rządowej i organy jednostek samorządu terytorialnego, które mają obowiązek współpracy z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Według danych zawartych w Ewidencji Stowarzyszeń Powiatu na terenie powiatu krapkowickiego obecnie zarejestrowanych jest 165 organizacji pozarządowych. W grupie tej znajdują się takie, które zgodnie ze swoimi celami statutowymi podejmować powinny działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, w tym wspierania osób niepełnosprawnych.

6.1. Opolskie Stowarzyszenie na Rzecz Niepełnosprawnych w tym Rodzin i Osób z Chorobą Alzheimera w Krapkowicach

Główne cele: popularyzacja wiedzy nt. choroby Alzheimera, jej leczenia i zapobiegania; objęcie pomocą członków stowarzyszenia mającą na celu rozwiązanie ich indywidualnych problemów; informacja o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych.

6.2. Polski Związek Niewidomych koło w Krapkowicach

Główne cele: społeczna integracja; ochrona interesów zawodowych, ekonomicznych i społecznych; przeciwdziałanie dyskryminacji; organizowanie wzajemnej pomocy.

6.3. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Krapkowicach

Główne cele: poprawianie warunków socjalno-bytowych; organizowanie życia kulturalnego, reprezentowanie interesów członków wobec władz administracji publicznej.

6.4. Caritas Diecezji Opolskiej Organizacja Pożytku Publicznego

Główne cele: współpraca w zakresie opieki z władzami samorządowymi; bezpośrednia działalność charytatywna; realizacja zadań w zakresie działalności profilaktycznej, edukacji i promocji zdrowia; szerzenie chrześcijańskich zasad miłosierdzia. W ramach organizacji na terenie powiatu – w Brożcu, Gogolinie, Krapkowicach i Zielinie – funkcjonują **Stacje Opieki Caritas**, które mają na celu: wypełnianie funkcji pielęgniarstwa wobec rodziny i jej członków, społeczności lokalnej, w środowisku jej zamieszkania, w sytuacji zdrowia, choroby i niepełnosprawności; współpracę z opiekunami społecznymi i wolontariuszami Parafialnych Zespołów Caritas; całościową opiekę paliatywną w terminalnym okresie choroby; asystowanie umierającym.

6.5. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Zdieszowicach

Główne cele: niesienie pomocy osobom objętym działalnością stowarzyszenia, zwłaszcza pomocy organizacyjnej, moralnej, duchowej, oświatowo-wychowawczej, prawnej, medycznej i w razie potrzeby charytatywnej; organizowanie miejsc pracy chronionej; tworzenie perspektyw godnego życia osobom w podeszłym wieku.

6.6. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy Zdieszowice

Główne cele: poprawianie warunków socjalno-bytowych; organizowanie życia kulturalnego, reprezentowanie interesów członków wobec władz administracji publicznej.

6.7. Koło Związku Emerytów i Rencistów w Walcach

Główne cele: organizacja wycieczek integracyjnych i poznawczych, spotkań towarzyskich, prowadzenie działalności na rzecz lokalnego środowiska, w tym organizowanie pomocy dla seniorów, kultywowanie tradycji ludowych.

MISJA I CELE PROGRAMU

Misją Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest **budowanie zintegrowanego systemu działań na rzecz kompensacji skutków niepełnosprawności oraz zapewnienia wszechstronnego rozwoju osób niepełnosprawnych we wszystkich sferach życia** poprzez:

- I** Profilaktykę i oświatę zdrowotną w zakresie zapobiegania niepełnosprawności.
- II** Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.
- III** Likwidację i łagodzenie skutków niepełnosprawności.
- IV** Zapewnienie środowiskowego wsparcia i pomocy osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom.
- V** Tworzenie warunków aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2016 – 2025

Cel operacyjny	Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Źródło finansowania	Termin realizacji
1	2	3	4	5	6
<p>I Profilaktyka i oświata zdrowotna w zakresie zapobiegania niepełnosprawności</p>	<p>I.1. Promocja zdrowia i edukacja prozdrowotna.</p>	<p>I.1.1. Podejmowanie działań w kierunku zapobiegania chorobom i niepełnosprawności poprzez rozpowszechnianie programów zdrowotnych w zakresie zapobiegania chorobom układu krążenia, narkomanii, AIDS i innym oraz promocję zdrowego trybu życia:</p> <p>a) prowadzenie wykładów, dyskusji i projekcji filmów o tematyce zdrowotnej,</p> <p>b) rozpowszechnianie plakatów, broszur i materiałów edukacyjnych,</p> <p>c) organizowanie konkursów,</p> <p>d) publikacje w prasie i w Internecie.</p>	<p>przedszkola, szkoły, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krapkowicach, samorząd powiatowy, samorząd gminny, placówki służby zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Krapkowicach,</p>	<p>budżet realizatorów</p>	<p>praca ciągła</p>

	<p>I.2. Poprawa bezpieczeństwa na drogach oraz zmniejszenie urazowości wśród społeczeństwa.</p>	<p>I.2.1. Poprawa infrastruktury drogowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) poprawa ciągów pieszych, b) budowa parkingów, c) instalowanie oświetlenia ulicznego, d) modernizacja istniejącej sieci drogowej. <p>I.2.2. Prowadzenie w szkołach pogadań, prelekcji, konkursów, turniejów, przygotowywanie i egzaminowanie na kartę rowerową, wyposażanie uczniów w opaski odblaskowe.</p>	<p>Samorząd powiatowy, samorząd gminny,</p> <p>Komenda Powiatowa Policji w Krapkowicach, przedszkola, szkoły,</p>	<p>budżet realizatorów, fundusze unijne</p> <p>budżet realizatorów, sponsorzy, fundusze unijne</p>	<p>praca ciągła</p> <p>praca ciągła</p>
	<p>I.3. Wykorzystanie kultury fizycznej jako środka w kreowaniu zdrowia.</p>	<p>I.3.1. Poprawa i poszerzenie bazy rekreacyjno-sportowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wyposażenie szkół w sprzęt sportowy i rehabilitacyjny, b) budowa i rozbudowa obiektów sportowych i rehabilitacyjnych, c) bieżące utrzymanie istniejących obiektów sportowych. 	<p>Samorząd powiatowy, Samorząd gminny</p>	<p>budżet realizatorów, PFRON, fundusze unijne,</p>	<p>praca ciągła</p>

		I.3.2. Promowanie kultury fizycznej, jako najtańszej formy profilaktyki – organizowanie masowych imprez sportowo-rekreacyjnych.	przedszkola, szkoły, samorząd powiatowy, samorząd gminny, organizacje pozarządowe,	budżet realizatorów, PFRON, fundusze unijne	praca ciągła
II Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.	II.1. Kształtowanie wśród społeczeństwa postaw i zachowań sprzyjających integracji oraz stwarzanie warunków do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.	II.1.1. Tworzenie klas i szkół integracyjnych.	szkoły, samorząd powiatowy, samorząd gminny	budżet realizatorów	praca ciągła
		II.1.2. Uwzględnianie w programach szkół problematyki niepełnosprawności.	szkoły	budżet powiatu, budżet gmin	praca ciągła
		II.1.3. Organizowanie imprez sportowo-kulturalnych o charakterze integracyjnym i rekreacyjnym.	organizacje pozarządowe, przedszkola, szkoły, samorząd powiatowy, samorząd gminny, PCPR, PUP	budżet powiatu, budżet gmin, budżet szkół	praca ciągła

		<p>II.1.4. Promowanie twórczości osób niepełnosprawnych poprzez organizowanie wystaw, konkursów, pokazów prac, umożliwienie udziału w przeglądach artystycznych.</p> <p>II.1.5. Wyposażenie bazy edukacyjnej w materiały, pomoce dydaktyczne i sprzęt oraz doposażenie infrastruktury socjalno – bytowej.</p>	<p>organizacje pozarządowe, przedszkola, szkoły, urzędy gmin, Starostwo Powiatowe w Krapkowicach, PCPR,</p> <p>szkoły, przedszkola, samorząd powiatowy , samorząd gminny</p>	<p>budżet powiatu, budżet gmin, budżet szkół, budżet realizatora</p> <p>budżet realizatorów, PFRON</p>	<p>praca ciągła</p> <p>praca ciągła</p>
<p>III Likwidacja i łagodzenie skutków niepełnosprawności.</p>	<p>III.1. Poprawa opieki medycznej.</p>	<p>III.1.1. Poprawa dostępności do świadczeń medycznych i rehabilitacyjnych poprzez:</p> <p>a) sukcesywne zwiększanie zakresu realizowanych świadczeń,</p> <p>b) doposażenie placówek w sprzęt diagnostyczny, leczniczy i rehabilitacyjny,</p> <p>c) zapewnienie opieki medycznej</p>	<p>placówki służby zdrowia, samorząd powiatowy, samorząd gminny, przedszkola, szkoły</p>	<p>budżet placówek służby zdrowia, PFRON, budżet powiatowy, budżet gmin,</p>	<p>praca ciągła</p>

		w placówkach edukacyjnych. III.1.2. Organizowanie badań profilaktycznych	samorząd powiatowy, samorządy gminne, placówki służby zdrowia	budżet realizatorów, NFZ	praca ciągła
	III.2. Ograniczanie barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych i w komunikowaniu się.	III.2.1. Likwidacja barier w placówkach edukacyjnych, służby zdrowia i innych budynkach użyteczności publicznej: a) wykonanie pochylni, wind, przystosowanie pomieszczeń pod potrzeby osób niepełnosprawnych oraz realizacja innych prac, mających na celu zniesienie ograniczeń architektonicznych, urbanistycznych i w komunikowaniu się, b) zakup środków transportu dostosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych.	placówki oświatowe, służby zdrowia, samorząd powiatowy, samorząd gminny,	budżet realizatorów, PFRON, fundusze unijne	2016 – 2025
	III.3. Zaspokajanie indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych.	III.3.1. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. III.3.2. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym pomocy w zakupie sprzętu ortopedycznego, rehabilitacyjnego i środków pomocniczych.	Samorząd powiatowy, PCPR Samorząd powiatowy PCPR	PFRON, wnioskodawcy PFRON, NFZ, wnioskodawcy	praca ciągła praca ciągła

		<p>III.3.3. Dofinansowanie osobom niepełnosprawnym do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym.</p>	Samorząd powiatowy PCPR	PFRON, wnioskodawcy	praca ciągła
		<p>III.3.4. Pomoc niepełnosprawnym w załatwianiu spraw urzędowych.</p>	Samorząd powiatowy, samorząd gminny, organizacje pozarządowe,	budżet realizatorów	praca ciągła
<p>IV Zapewnienie środowiskowego wsparcia i pomocy</p>	<p>IV.1. Tworzenie systemu środowiskowego</p>	<p>IV.1. 1. Utworzenie tzw. mieszkań treningowych lub chronionych dla osób starszych.</p>	samorząd gminny, samorząd powiatowy	budżet gminy, budżet powiatu, środki unijne	2016 – 2025

osobom niepełno - sprawnym i ich rodzinom.	wsparcia.	<p>IV.1. 2. Prowadzenie świetlic terapeutycznych, grup wsparcia i środowiskowych domów samopomocy, w tym również dla osób z zaburzeniami psychicznymi.</p> <p>IV.1. 3. Diagnozowanie i stymulacja rozwoju dzieci niepełnosprawnych.</p> <p>IV.1. 4. Bezpłatne poradnictwo prawne, psychologiczne, socjalne</p>	<p>samorząd gminny, samorząd powiatowy, ośrodki pomocy społecznej, inne w miarę potrzeb</p> <p>placówki służby zdrowia, placówki oświatowe</p> <p>Samorząd powiatowy, Samorząd gminny</p>	<p>budżet gmin, budżet powiatu, budżet państwa, PFRON, fundusze unijne,</p> <p>budżet realizatorów</p> <p>budżet gmin, budżet powiatu</p>	<p>2016 – 2025</p> <p>praca ciągła</p> <p>praca ciągła</p>
V Tworzenie warunków do aktywizacji zawodowej osób niepełnospraw-	V.1. Aktywne zapobieganie bezrobociu.	V.1. 1. Monitorowanie bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych.	PUP w Krapkowicach, samorząd gminny, samorząd powiatowy	środki Funduszu Pracy, fundusze unijne	praca ciągła

nych.		<p>V.1. 2. Analiza potrzeb i możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) analiza kwalifikacji zawodowych osób niepełnosprawnych będących w rejestrze PUP, b) zbieranie informacji o możliwościach zatrudnienia osób niepełnosprawnych przez pracodawców c) prowadzenie doradztwa indywidualnego i grupowego ułatwiającego odpowiedni wybór zawodu z uwzględnieniem predyspozycji i stanu zdrowia, d) ustalanie kierunków szkoleń. <p>V.1. 3. Pozyskiwanie nowych i ochrona istniejących miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) informowanie pracodawców o korzyściach płynących z zatrudniania osób niepełnosprawnych, b) wspieranie pracodawców tworzących nowe miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych, (prace interwencyjne, 	<p>PUP w Krapkowicach, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Krapkowicach, szkoły</p> <p>Samorząd powiatowy, samorząd gminny, PUP</p>	<p>budżet realizatorów, środki Funduszu Pracy, fundusze unijne</p> <p>budżet realizatorów, środki pracodawców, środki Funduszu Pracy, PFRON, fundusze unijne,</p>	<p>praca ciągła</p> <p>praca ciągła</p>
-------	--	--	--	---	---

--	--

- refundacja wyposażenia stanowisk pracy,
refundacja wynagrodzenia i składek ZUS,
zwrot kosztów zatrudnienia pracowników
pomagających pracownikowi
niepełnosprawnemu),
- c) oferowanie osobom niepełnosprawnym
subsydiowanych form zatrudnienia (prace
interwencyjne, staże, przygotowanie
zawodowe),
 - d) propagowanie dotacji dla osób
niepełnosprawnych ze środków PFRON
na rozpoczęcie działalności gospodarczej
lub rolniczej albo wniesienie wkładu
do spółdzielni socjalnej oraz dotacji
z Funduszu Pracy na rozpoczęcie
działalności gospodarczej,
 - e) finansowanie szkoleń i prowadzenie
klubów pracy.

		<p>V.1. 4. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób z grup szczególnie zagrożonych wykluczeniem z rynku pracy poprzez wsparcie edukacyjne dla osób niepełnosprawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, b) organizowanie kursów i szkoleń zawodowych. 	<p>PUP, samorząd gminny, samorząd powiatowy</p>	<p>PFRON, budżet realizatorów, fundusze unijne</p>	<p>praca ciągła</p>
--	--	---	---	--	---------------------

EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU

Wdrożenie w życie zadań wyznaczonych niniejszym programem uzależnione będzie od wielu czynników, zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Niewątpliwie duże znaczenie będzie tu miała aktywność i zaangażowanie podmiotów realizujących oraz umiejętność wykorzystania istniejącego potencjału.

W całym okresie funkcjonowania programu wszystkie wynikające z niego działania poddawane będą nadzorowi i ocenie. Prowadzenie ewaluacji jest konieczne ze względu na możliwość pojawienia się nowych okoliczności i problemów, których nie można było przewidzieć i zaplanować podczas opracowywania programu i które należy wziąć pod uwagę w trakcie jego trwania.

Należy dążyć do tego, aby zrealizować planowane przedsięwzięcia i na bieżąco weryfikować założenia, cele i sposoby ich osiągania. Program ma charakter otwarty zarówno w zakresie merytorycznym, jak i czasowym, i w każdym czasie – jeśli zajdzie taka potrzeba – może być uzupełniany i zmieniany.

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba złożonych wniosków w latach 2012 – 2014	8
Tabela 2. Liczba wydanych orzeczeń uwzględniających niepełnosprawność według podziału na wiek w latach 2012 – 2014	10
Tabela 3. Wykorzystanie środków finansowych na orzecznictwo w latach 2012 – 2014	10
Tabela 4. Liczba osób niepełnosprawnych korzystająca z dofinansowania i wysokość środków w latach 2012 – 2014 z podziałem na zadania	12
Tabela 5. Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych oraz liczba osób, którym przyznano dofinansowanie w latach 2012 – 2014	14
Tabela 6. Liczba osób, którym zostało przyznane dofinansowanie w latach 2012 – 2014 z wyszczególnieniem płci	15
Tabela 7. Liczba wniosków dofinansowanych do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w latach 2012 – 2014	16
Tabela 8. Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz liczba osób, którym przyznano dofinansowanie w latach 2012 – 2014	17
Tabela 9. Liczba osób, którym zostało przyznane dofinansowanie z podziałem na płeć	17
Tabela 10. Liczba osób ubiegających się i korzystających z pomocy dofinansowania do likwidacji barier w latach 2012 – 2014	18
Tabela 11. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie na likwidację barier w latach 2012 – 2014 z podziałem na rodzaj barier	19
Tabela 12. Liczba osób, które skorzystały z wsparcia PUP w latach 2012 – 2014 z podziałem na rodzaj zadań	20
Tabela 13. Wysokość środków PFRON przeznaczonych na pokrycie kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w latach 2012 – 2014	28
Tabela 14. Liczba uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w latach 2012 – 2014 z podziałem na stopnie niepełnosprawności	28
Tabela 15. Liczba uczestników warsztatów terapii zajęciowej w latach 2012 – 2014 z podziałem na wiek	28

Tabela 16. Uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej w latach 2012 – 2014 z podziałem na przyczynę niepełnosprawności	29
Tabela 17. Liczba mieszkańców w latach 2012 – 2014 z podziałem na liczbę miejsc, liczbę mieszkańców i wiek	30
Tabela 18. Liczba mieszkańców w latach 2012 – 2014 z podziałem na mieszkańców powiatu krapkowickiego i innych powiatów	30

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba i struktura orzeczeń uwzględniających niepełnosprawność dla dzieci do lat 16 i osób dorosłych w latach 2012 – 2014	8
Wykres 2. Liczba i struktura wydanych orzeczeń dla osób dorosłych w latach 2012 – 2014	9
Wykres 3. Liczba i struktura wydanych orzeczeń dla dzieci do 16 roku życia w latach 2012 – 2014	10
Wykres 4. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP Krapkowice w latach 2012 – 2014	21
Wykres 5. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP Krapkowice w latach 2012 – 2014 z podziałem na stopień niepełnosprawności	21
Wykres 6. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP Krapkowice w latach 2012–2014 z podziałem na rodzaj niepełnosprawności	22
Wykres 7. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP Krapkowice w latach 2012–2014 z podziałem na wykształcenie	23
Wykres 8. Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP Krapkowice w latach 2012–2014 z podziałem na wiek	24
Wykres 9. Liczba zgłoszonych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych w latach 2012 – 2014	24

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Pracownie warsztatu terapii zajęciowej w powiecie krapkowickim

27